

D ů v o d y:

Dne 13. října 1923 podána byla soukromou obžalobkyní na Alžbětu V-ovou soukromá obžaloba pro přestupek podle Šu 491 tr. zák., dle níž prý dne 12. října 1923 urazila obžalovaná žalobkyni na dvoře domu, jimi společně obývaného, slovy: »Ty časy minuly, kdy jste kradla prádlo a ještě jiné věci svým zaměstnavatelům«. O této obžalobě ustanoveno bylo okresním soudem na Smíchově hlavní přeličení na den 1. prosince 1923, při němž se svědectvím zjistilo, že se žalovaný příběh udál dne 9. října 1923, jak se také obžalovaná hájila, nikoliv dne 12. října 1923. Soukromý obžalobce opravil ihned žalobní údaj v tom směru, že zažalovaný děj stal se 9. října. Okresní soud na základě názoru, že nejde o opravu, že oprava vlastně jest návrhem na potrestání obžalované pro nový skutek a že návrh ten učiněn byl teprve po projití šesti nedělní lhůty, totiž teprve dne 1. prosince 1923, obžalovanou rozsudkem ze dne 1. prosince 1923 podle Šu 259 čís. 3. tr. ř. sprostil. Zemský trestní soud v Praze jako soud odvolací pro přestupky rozsudkem ze dne 8. února 1924 odvolání soukromé obžalobkyně jako neodůvodněné zamítl z týchž důvodů, jako soud okresní, podotknuv, že, uvedla-li soukromá obžalobkyně ve své obžalobě přesně dobu, kdy trestný čin na ní byl spáchán, platí pro ni lhůta Šu 530 tr. zák., jinak po projití jejím nastává prekluse. Soukromá obžalobkyně mohla tedy v daném případě návrh na změnu žaloby učiniti jen, pokud neprošla šesti nedělní lhůta Šu 530 tr. zák., běžící ode dne 9. října 1923. Učinila-li návrh na změnu původní obžaloby teprve dne 1. prosince 1923, stalo se tak pozdě.

Rozsudky porušují zákon v ustanovení Šu 530 tr. zák. Toto ustanovení odpírá soukromému obžalobci jen tenkrát právo stíhání, když od doby, co o trestném činu vědomosti nabyt, po šest neděl z téhož činu nežaloval. V případě, o němž jde, zvěděl obžalobce o urážce 9. října a 13. října podal žalobu, žádaje za potrestání pachatele. Mylným označením data v obžalobě, že čin spáchán byl dne 12. října, nepozbyl práva žalobního, i když omyl ten byl teprve po šesti týdnech zjištěn, poněvadž se stále ještě jednalo o týž zažalovaný čin, na nějž vztahovala se obžaloba, podaná v čase Šu 530 tr. zák., a nikoliv o nějaký nový čin, v obžalobě nezahrnutý.

Čís. 1702.

Není zmatkem čís. 10 Šu 281 tr. ř., bylo-li jednání obžalovaného vzhledem k návrhu, učiněnému veřejným obžalobcem ve smyslu Šu 1 zák. ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. podřaděno mírnější sankci, než ustanovuje trestní zákon, jehož použití se domáhá zmateční stížnost.

Trestní sazba Šu 103 tr. zák. jest sazbou jednotnou.

Jde o podvod, nikoliv zpronevěru v úřadě, předkládal-li obecní úředník obecní pokladně (byť i jinými osobami) fingované účty a vyplacené peníze si ponechal.

(Rozh. ze dne 28. července 1924, Zm II 264/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných Františka D-a a Jana L-y do rozsudku

zemského trestního soudu v Brně ze dne 7. dubna 1924, pokud jím byl obžalovaný František D. uznán vinným zločinem podvodu ve smyslu §§ 197, 200 a 203 tr. zák. a obžalovaný Jan L. zločinem spoluviny na podvodu podle §§ 5, 197, 200 a 203 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatečnost dle čis. 4 a 10 Šu 281 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že soud prvě stolice proti návrhu obžalovaného odsoudil obžalovaného pro zločin podvodu podle §§ 197, 200 a 203 tr. zák., ačkoliv prý čin, kterého se dopustil, není podvodem, nýbrž zneužitím úřední moci podle Šu 101 tr. zák., po případě zločinem zproněvěry podle Šu 181 tr. zák. Je na snadě, že dovolávání se důvodu zmatečnosti čis. 4 Šu 281 tr. ř. jest zcela pochybeným, poněvadž důvod tento má na zřeteli jen návrhy, týkající se řízení trestného za hlavního přelíčení, kdežto k uplatňování nesprávnosti v právním posouzení věci jsou vyhrazeny důvody zmatečnosti čis. 9 a 10 Šu 281 tr. ř. V nepravu jest stížnost, vytýkajíc, že věc měla býti uvažována podle Šu 101 tr. zák., a že v důsledku toho o ní měl rozhodovati soud porotní a nikoli senát. Nesledujeť stížnost tímto žádáním zlepšení postavení obžalovaného, jak to spočívá v povaze každého opravného prostředku, předpokládajícího, by stěžovatel byl rozhodnutím soudu ve svých právech zkrácen. Veřejný obžalobce shledal sice danými předpoklady trestnosti podle Šu 203 tr. zák. (těžký žalář od 5 — 10 roků), navrhl však podle Šu 1 zák. ze dne 22. prosince 1921, čis. 471 Sb. z. a n. použití zmírněné trestní sazby těžkého žaláře od 1 — 5 let. Naproti tomu jest však zločin podle Šu 101 tr. zák. ohrožen podle Šu 103 tr. zák. těžkým žalářem od 1 roku do 10 let, poněvadž trestní sazbu dle tohoto zákonného místa, (těžký žalář od 1 do 5 roků, dle velikosti zlomyslnosti a škody až do 10 roků), dlužno považovati za sazbu jednotnou. Nestala se proto obžalovanému křivda, když jeho jednání bylo podřaděno sankci mírnější a nemá tudíž oprávněného důvodu ku stížnosti.

Bezpodstatnou jest stížnost též, pokud se domáhá, by v činnosti obžalovaného spatřován byl zločin zproněvěry dle Šu 181 tr. zák. Nehledě k tomu, že veřejný obžalobce navrhoval i pro tento případ použití sazby od 1 roku do 5 let ve smyslu Šu 1 zákona ze dne 22. prosince 1921, čis. 471 Sb. z. a n. a že tudíž z tohoto důvodu, jakož i vůči tomu, že odsouzení pro zločin zproněvěry by bylo spojeno s týmiž právními následky, jaké má v důsledku zločin podvodu, jímž obžalovaný byl uznán vinným, neměla by kvalifikace činu jako zproněvěry pro obžalovaného žádného praktického významu — jest právní posouzení věci se strany nalézacího soudu bezvadné. Soud vyslovil správně, že obžalovaný právě fingovanými účty, to jest lstivým předstíráním, uvedl obec v omyl, která, pokládajíc účty za správné, vyplatila je obžalovanému a že obžalovaný tímto lstivým způsobem vylákaných peněz použil pro sebe. Soud staví se na správné stanovisko, že dle zjištěného stavu věci je hlavní a základní činností fingování účtů, předložení jich obci, kteráž, pokládajíc účty za správné, je vyplatila. Toto jednání bylo kvalifikováno případně jako podvod. Naproti tomu snaží se zmateční stížnost klásti důraz nikoli na podvodné jednání, kterým stěžovatel vylákal výplatu peněz,

nýbrž na konečný výsledek podvodného jednání, totiž na to, že obžalovaný vylákané peníze si ponechal pro sebe. Zmateční stížnost považuje za rozhodné pouze to období činnosti obžalovaného, ve kterém zamýšlená jím škoda byla přímo způsobena. Pro takovýto postup není však důvodu, naopak dlužno pohlížeti na jednání obžalovaného od počátku podvodné činnosti až do jejího výsledku jako na *j e d n c e l e k*, s kteréhožto hlediska jeví se arci jako hlavní činnost listivé předstírání předložením fingovaných účtů a vzbuzení omylu u městské pokladny, kdežto přivlastnění si vylákaných peněz jest pouhým výsledkem této činnosti. Uplatňuje-li stížnost, že, aby se obžalovaný mohl dopustiti podvodu, musil by účty fingovati sám, což však učinili spoluobžalovaní L. a V., sluší na to odvětit, že pro podřazení pod zákon stačí, že obžalovaný předložil městské pokladně v úmyslu podvodném účty, ačkoliv věděl, že nejsou správné. Neboť v předložení fingovaných účtů a v jich vydávání za pravé dlužno spařovati listivé předstírání, jehož užito bylo k tomu cíli, by u městské pokladny vyvolána byla nepravá představa a víra ve správnost jednání obžalovaného a aby pokladna pohnuta byla k činění, ku kterému by se byla jinak nerozhodla. Ostatně padá obžalovanému k tíži již i ono fingování účtu, poněvadž se dle zjištění rozsudku dělo na výslovnou žádost obžalovaného, jenž, jak spoluobžalovaný L. potvrdil, vždy koncem měsíce napsal, co má L. do účtu napsati. Stěžovatel použil proto spoluobžalovaných k provedení fingování účtů, takže je v pravdě zodpovědným jako přímý pachatel i za převzetí fingování toho, zvláště když zákon nevyžaduje nutně, aby ten, kdož vykonává zločinnou činnost, vykonával ji sám, nýbrž může nastati případ, že použije k tomu i osoby jiné.

Čís. 1703.

Vojenské trestní soudní pravomoci (§ 60 tr. ř. a § 11 čís. 1 voj. tr. ř.) podléhají vojenské osoby z povolání i tehdy, jsou-li na dočasné dovolené.

(Rozh. ze dne 28. července 1924, Zm II 368/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem:

Rozsudkem okresního soudu v Šumperku ze dne 26. února 1924 porušen byl zákon v ustanovení Šu 11 čís. 1. voj. tr. ř. a Šu 60 tr. ř.; rozsudek ten se zrušuje a okresnímu soudu v Šumperku se ukládá, by spisy postoupil příslušnému vojenskému prokurátorovi v Olomouci.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Šumperku ze dne 26. února 1924 byl Alois V. pro přestupky podle Šu 411, 459 tr. zák., jichž se dopustil dne 12. února 1924 v D., odsouzen k trestu. Úředním opisem kmenového listu Aloise V-a je zjištěno, že rotmistr Alois V. je rotmistrem zbrani z povolání, zařazený do kmenového stavu p. pl. čís. 45 a že obdržel dne 1. ledna 1924 »dovolenou« s čekáním na dobu 12 měsíců